

Jaarplan 2024

Arrondissementsparket Oost-Brabant

OPENBAAR MINISTERIE

*"De kerntaak van het OM is en blijft het strafrecht,
het handhaven van de strafrechtelijke rechtsorde."*

Voorwoord	6
1. Selectiviteit en sturing	8
2. Preventie met gezag/jeugd	10
3. Georganiseerde criminaliteit	12
4. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit	14
5. Zorg en veiligheid	16
6. Ambitie in de keten	18
7. Rijker verantwoord	20
8. Personeel en organisatie	22
9. Prestaties en productie	24

Colofon

© Alle rechten voorbehouden aan het
Openbaar Ministerie

Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan 2024 van het Openbaar Ministerie, Arrondissementsparket Oost-Brabant. Met dit plan nemen wij u mee in onze doelen en plannen voor het komend jaar. Dit sluit aan bij onze ambitie om als OM zo transparant mogelijk te zijn over wat wij doen en waarom wij doen wat wij doen.

De kerntaak van het OM is en blijft het strafrecht, het handhaven van de strafrechtelijke rechtsorde. De basis van ons werk is het opsporen en vervolgen van verdachten van strafbare feiten met een niet aflatende zorg voor de slachtoffers van misdrijven. Alle bijna 300 medewerkers van het arrondissementsparket zullen zich daarvoor ook in 2024 tot het uiterste inspannen.

In 2024 blijven de uitdagingen onverminderd groot. Zowel landelijk als regionaal zijn de thema's ondermijning, cybercrime, mensenhandel en maatschappelijke onrust blijvend belangrijk om aan te pakken. In het nieuwe jaar richt het OM zich nog meer op vormen van veelvoorkomende criminaliteit waar inwoners van Oost-Brabant mee worden geconfronteerd. Dan gaat het bijvoorbeeld om geweld achter de voordeur, bedreigingen, en de verharding en asociaal gedrag in het verkeer. Maar zeker ook om jeugdcriminaliteit, inbraken, straatroven en georganiseerde criminaliteit. We hebben te maken met een veelheid aan delicten die instromen in het strafproces; tegelijkertijd is het strafrecht niet de oplossing voor alle problematiek. Wij hebben dan ook een goede samenwerking in onze regio met de ketenpartners in het veiligheidsdomein, zodat we door verschillende interventies in te zetten met elkaar meer kunnen bereiken in de aanpak dan los van elkaar. We moeten soms ook scherpe en moeilijke keuzes maken. De capaciteit bij de opsporing en in de strafrechtketen staan niet in verhouding tot het aantal aangiften en misdrijven. Daarom moeten wij in afstemming met de politie en andere partners komen tot keuzes voor welke zaken een strafrechtelijke aanpak het meest passend is en waar mogelijk bezien wat voor soort interventies voor de andere zaken mogelijk zijn.

In 2024 organiseren wij tweemaal een regionale Staat-van-het-OM-dag. Tijdens die dagen wil ik, in navolging van mijn werkbezoeken aan burgemeesters in 2023, samen met medewerkers van het parket graag in gesprek met bestuurders, het maatschappelijke middenveld, leerkrachten en zorginstanties. Dan willen we terugblikken op wat het OM heeft gedaan en vooruitkijken op wat er van het OM wordt verwacht. En tevens bespreken hoe wij optimaal kunnen (blijven) samenwerken zodat we met elkaar verder bouwen aan een rechtvaardiger en veiliger Oost-Brabant.

Ik wens u veel leesplezier toe bij het lezen van onze plannen. Ik kijk uit naar onze samenwerking in het volgend jaar.

Heleen Rutgers
Hoofdofficier van Justitie

1. Selectiviteit en sturing

In 2024 gaan we belangrijke stappen zetten om in het grote aanbod van aangiften en zaken zodanig te kiezen dat we meer recht doen aan de zorgen bij onze burgers en partners. Tegelijkertijd willen we ook uitvoering geven aan de landelijke en regionale veiligheidsagenda.

Dit is geen eenvoudige taak, want elke burger die aangifte doet, elke MMA-melding (Meld Misdaad Anoniem) en elk signaal rondom mogelijk georganiseerde criminaliteit is voor die burger van belang. In het totale aanbod van zaken moet echter een afweging worden gemaakt. Welke zaak is meer gebaat bij een strafrechtelijke afhandeling en welke niet? Het is één van de lastigste maar ook meest verantwoordelijke opgave die het OM in nauwe samenwerking met de politie te doen heeft.

Juist gelet op de groeiende onvrede van burgers in onze straten, wijken, buurten en gebieden, moeten we die keuzes zeer weloverwogen en ook transparant maken. We moeten altijd kunnen uitleggen waarom de ene zaak wel en de andere niet wordt opgepakt. Dit betekent dus dat we veel investeren in het achterhalen van de context van een aangifte of een zaak. De ene mishandeling is de andere niet, de context doet ertoe. Want alleen dan is de impact

die een zaak heeft op de aangever en de samenleving goed te duiden. Die informatie wordt veelal door de politie geleverd, maar ook het OM beschikt over veel informatie of kan die informatie bundelen. Om die reden hebben we in 2023 een intelcluster opgericht dat in nauwe samenwerking met de intelorganisatie van de politie en de infocellen van het RIEC een belangrijke rol speelt bij het goed selecteren van zaken.

De selectie van zaken gaat in nauw samenspel met de politie, waar het OM in 2024 nog dichter bij betrokken wil zijn. Dat heeft zich vertaald in het in 2023 aanstellen van een drietal gebiedssecretarissen, die ieder zijn verbonden aan de basisteams in één van de drie politiedistricten in de regio. In 2024 gaan zij in verdere samenwerking met het intelcluster, de rechercheofficier en de gebiedsofficieren een belangrijke rol spelen bij de selectie van zaken. Dat vraagt van politie en OM dat ze (beter) weten wat zich in een bepaalde buurt of wijk afspeelt. Vanuit die kennis willen we het strafrecht gericht inzetten.

“Als we weten wat er zich in buurten en wijken afspeelt, kunnen wij de goede zaken kiezen.”

Marc Beurskens, gebiedsofficier van justitie

2. Preventie met gezag/jeugd

Voorkomen dat jongeren afglijden naar de georganiseerde criminaliteit en een juiste aanpak voor jongeren die al begonnen zijn met hun criminele carrière, dat is in het kort wat we willen bereiken in het landelijk programma Preventie met Gezag.

We zijn begonnen in Woensel-Zuid in Eindhoven. De aanpak wordt in 2024 uitgebreid naar Helmond en 's-Hertogenbosch. Het OM wil, om escalatie te voorkomen, vooral passende interventies en een passende aanpak voor jongeren die al delicten plegen. Een programmateam met een officier van justitie, gebiedssecretaris, beleidsadviseur, intel-adviseur en criminoloog is in 2023 begonnen en gaat in 2024 met veel ambities verder. Dat doen we in samenwerking en samenhang met onze partners. Daarbij richten wij ons op het vervolgen van jeugdige verdachten met zodanige strafrechtelijke interventies, met de aanname dat de jeugdige niet verder doorgroeit. Daarmee verwachten we vanuit onze rol optimaal bij te dragen aan dit programma.

“Strafrecht biedt niet altijd de beste oplossing voor jonge verdachten.”

Paula van Haaren, strategisch adviseur Zorg en veiligheid

3. Georganiseerde criminaliteit

De belastingdienst, de politie, gemeenten en het OM hebben in de afgelopen jaren, onder de vlag van het samenwerkingsverband TaskForce-RIEC Zeeland-Brabant, veel kennis en expertise opgebouwd in de integrale aanpak van ondermijning. Die kennis, expertise en samenwerking zijn goed geborgd in de genoemde organisaties.

Vanuit een bestuurlijke wens om onder andere meer focus op de eigen regio te krijgen komt er een transitie naar in ieder geval een zelfstandig RIEC per arrondissement. Dat betekent dat in de nieuwe structuur het OM zich ook meer kan en gaat focussen op haar kerntaak, de toepassing van strafrecht in de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het betekent voor het OM een minder actieve rol op het thema bestuurlijke weerbaarheid en aan het platform veilig ondernemen.

In de aanpak van georganiseerde criminaliteit wordt nadrukkelijk een relatie gelegd met Preventie met Gezag. Achter de jonge aanwas zitten immers de zware criminelen. Op zaken uit Preventie met Gezag gaan we in 2024 doorrechercheren om de criminele structuren zichtbaar te maken en zodoende die onderliggende structuren aan te kunnen pakken.

“We moeten de structuur erachter te pakken zien te krijgen.”

Marita van Thiel, teamleider Ondermijning

4. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

Door de digitalisering verandert alles, ook de criminaliteit. Dit zorgt enerzijds voor een geheel nieuw soort misdrijven. Deze echte cybercrime, met zaken zoals hacking en ransomware, brengt nieuwe vraagstukken en uitdagingen met zich mee voor het OM in de opsporing en vervolging.

Anderzijds verandert de digitalisering ook de traditionele criminaliteit zoals we die al kennen. Het is veel makkelijker dan vroeger om bijvoorbeeld fraude te plegen. Deze vormen van gedigitaliseerde criminaliteit vragen van de dader vaak maar weinig technische kennis. Met één druk op de knop kunnen grote mensenmassa's slachtoffer worden en kan er veel schade worden aangericht. Net als cybercrime houdt gedigitaliseerde criminaliteit zich zelden aan (lands)grenzen.

Daarom is binnen het OM in 2023 het landelijk 3-jarige programma cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit gestart. Hierdoor hebben we in Oost-Brabant het afgelopen jaar kunnen investeren in extra mensen en middelen. In 2024 gaan we samen met onze ketenpartners verder op de ingeslagen weg om de aanpak te intensiveren.

Voor gedigitaliseerde criminaliteit zullen we ons in 2024 met name richten op de verschillende vormen van online fraude. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om marktplaatsfraude en bankhelpdeskfraude. Samen met de politie wordt onder andere een HUB (knooppunt) gevormd, waar we lokaal monitoren en bijsturen op de aanpak. Tevens vormen we ons een beeld welke andere vormen van gedigitaliseerde criminaliteit eventueel extra aandacht behoeven, waarbij we ons gaan focussen op de criminele structuren achter de online criminaliteit.

Ook zullen in 2024 de mogelijkheden van alternatieve interventies verder worden onderzocht. Deze worden al ingezet, maar grensoverschrijdende criminaliteit met massaal slachtofferchap vraagt om nieuwe of andere interventies. Samenwerkingen met publieke en private partijen kunnen hier misschien uitkomst in bieden.

“Over een paar jaar heeft elke vorm van criminaliteit wel een digitaal component in zich.”

Koen Luttelts, adviseur Cybercrime en Gedigitaliseerde Criminaliteit

5. Zorg en veiligheid

Omdat afhankelijkheid van het slachtoffer t.o.v. de pleger een heel kenmerkend fenomeen is in bijna alle gevallen van huiselijk geweld, wordt ook wel de term 'geweld in afhankelijkheidsrelaties' (GIA) gebruikt. Doordat de verdachte van het geweld zich in de directe persoonlijke omgeving van het slachtoffer bevindt, is het risico op herhaling groot.

Femicide is een vorm van huiselijk geweld en betekent strikt genomen moord op een vrouw, maar is een breed begrip. Bij femicide gepleegd door een (ex-)partner is in veel gevallen sprake van een huiselijk geweld-geschiedenis. Als signalen van dwingende controle of andere vormen van huiselijk geweld binnenkomen, is het van belang dat alle betrokken instanties die serieus nemen en dat bij alle instanties ook de juiste kennis aanwezig is over wat er nodig is en mogelijk is in dergelijke situaties.

Voordat een slachtoffer een melding van huiselijk geweld doet, zijn er gemiddeld 33 incidenten aan vooraf gegaan. Het is daarom van groot belang dat geweld tijdig wordt herkend en gesignaleerd, maar ook dat er inzicht komt in het soort geweld dat wordt gebruikt én de context waarin het voorkomt. Het OM zal in 2024 in verschillende gremia blijven aandringen om de aanpak van huiselijk geweld de hoogste prioriteit te geven.

Van groot belang blijft het tijdig en juist informeren van slachtoffers over het verloop van een melding of aangifte van huiselijk geweld. Dat vraagt om goede afstemming tussen alle betrokken partners. Afhankelijk van de aard van een zaak, moet vanuit de zorg, bestuur of het strafrecht de juiste informatie worden verstrekt. Dat vraagt voor 2024 verdere afstemming en aanscherping tussen de betrokken partners.

“De enorme impact van huiselijk geweld op slachtoffers vraagt om snelle en doeltreffende interventies, ook richting verdachten vanuit zorg, bestuur en strafrecht.”

Patricia de Vroom, officier van justitie, portefeuillehouder huiselijk geweld en stalking

6. Ambitie in de keten

Werken aan een rechtvaardige en veilige samenleving is het streven van alle partijen in de strafrechtketen. In de keten worden aan partners hoge eisen gesteld als zorgvuldigheid, rechtvaardigheid en controleerbaarheid. Deze eisen brengen met zich mee dat de organisaties binnen de strafrechtketen ieder hun eigen rol, taken en bevoegdheden hebben. Tegelijk hebben ze samen de opdracht om de strafrechtspleging als geheel zo goed mogelijk te laten verlopen. Daarom werken de partners, vanuit hun eigen rol, samen om de prestaties van de strafrechtketen te verbeteren.

Een van de gezamenlijke ambities is om de uitvoering van het strafproces sneller en beter te laten gebeuren. Zo wordt er al meerdere jaren gestuurd op een meer voortvarende afdoening van zedenzaken, 6WVW-zaken¹ en strafzaken tegen minderjarige verdachten. Deze ambitie heeft als doel om verdachten en slachtoffers snel duidelijkheid te geven over een afdoening en het tijdig informeren van slachtoffers en nabestaanden.

De zittingscapaciteit van de rechtbank is onvoldoende om het grote aanbod van zaken te kunnen verwerken. Dat dwingt het OM samen met andere partners te zoeken naar alternatieve afdoeningen.

Voor 2024 wordt verder ingezet op het invoeren van 'procesafspraken'. Dit is een van de resultaten van een interne denktank 'andersoortige afdoeningen'.

Procesafspraken zijn afspraken tussen het OM en de verdediging over het verloop van de strafprocedure en/of de wijze waarop de strafzaak wordt afgedaan. Door vooraf verwachtingen naar elkaar toe uit te spreken en samen te zoeken naar een afdoening die recht doet aan de belangen van beide partijen, verloopt de behandeling sneller en effectiever. De totstandkoming van procesafspraken doet geen afbreuk aan de zelfstandige positie van de rechter. De rechter behoudt zijn eigen verantwoordelijkheid dat de behandeling en de beoordeling van de strafzaak plaatsvindt in overeenstemming met de daarvoor geldende wettelijke regeling en de eisen van een eerlijk proces.

“Voor een veiliger lokale samenleving is samenwerking met justitiële en niet-justitiële partners keihard nodig. We maken met die partners keuzes in slimme en innovatieve interventies. Zorgen waar het kan, straffen waar het moet.”

Alexander Bijl, plaatsvervangend hoofdofficier van justitie, tevens voorzitter van het Arrondissementaal Justitieel Beraad

¹ Artikel 6 wegenverkeerswet ziet toe op de vervolging van daders die een verkeersongeval hebben veroorzaakt met voor slachtoffers zwaar letsel of de dood tot gevolg.

7. Rijker verantwoord

Voor het merendeel van de inwoners in Oost-Brabant komt het OM in beeld op het moment dat strafzaken voor de rechter komen. Daarin maken wij en de media keuzes waarover wel of niet wordt bericht. Doorgaans gaat het om grote meeslepende zaken, zware delicten die groot leed hebben veroorzaakt bij slachtoffers.

Zoals in paragraaf 1 over selectiviteit is geschreven beslaat het merendeel van de zaken die het OM binnen krijgt (80% van het totale aanbod) een categorie misdrijven waar vele burgers mee van doen hebben. Denk aan uitgaansgeweld, geweld in de relationele sfeer, bedreigingen en diefstal. Dat zijn doorgaans zaken waar niet uitgebreid in de media over wordt geschreven.

Hoe het OM met die zaken omgaat, de keuzes die we maken in het selecteren, beoordelen en beslissen, dat willen we ook kunnen uitleggen aan de maatschappij. Aan bewoners, middenstanders, leerkrachten, hulpverleners en bestuurders. Daar gaan we in 2024 meer in investeren.

“Het werk van het OM moet merkbaar, herkenbaar en zichtbaar zijn. Daarvoor zetten we het venster verder open naar de maatschappij. Opdat we binnen weten wat er buiten speelt en dat buiten ziet en hoort hoe wij strafzaken oppakken.”

Elly Westerbeek, afdelingshoofd Beleid, Strategie en Recherche

a. Verantwoording

Aansluitend op het jaarverslag 2022 is dit jaarplan 2024 een volgende stap in het meer merkbaar, herkenbaar en zichtbaar zijn van het OM. We willen meer laten zien van het OM, waar zij voor staat en hoe zij invulling geeft aan de legitimiteit van haar handelen en hoe het vertrouwen van de burger in het OM kan worden versterkt.

Het OM zet in op Rijker verantwoord. Een vorm van rapporteren waarbij wij een meer compleet beeld van ons werk willen neerzetten, dan alleen een kale opsomming van cijfers. Een werkwijze waarbij we laten zien welke resultaten en effecten onze inspanningen daadwerkelijk teweegbrengen en welke waarde die vertegenwoordigen. En daarover willen we het goede gesprek voeren. Voor 2024 wordt daarom een contentplanning uitgewerkt, waarin we aangeven op welke momenten er over ons werk gericht wordt gecommuniceerd en met welke doelgroepen.

b. Positionering

Zoals eerder gemeld in dit jaarplan, gaat het OM in ieder geval in 2024, in navolging van een landelijk initiatief, voor de regio twee keer een Staat-van-het-OM-dag organiseren. We willen in gesprek met het maatschappelijk middenveld, bestuurders, vakgroepen, journalisten en leerkrachten. In gesprek om uit te leggen wat het OM in bepaalde zaken c.q. kwesties doet om vervolgens respons/reflecties daarop te krijgen die ons aan het denken mogen zetten. De bijeenkomsten zijn ook bedoeld als momenten van dialoog en ontmoeting om ons proces te verrijken met inzichten van buitenaf.

8. Personeel en organisatie

Heftige gebeurtenissen en strafzaken maken vaak diepe indruk op slachtoffers en hun omgeving. Onderzoeken naar bijvoorbeeld ernstige geweldsdelicten, roofovervallen en verkeersongevallen met dodelijke afloop laten ook onze medewerkers niet onberoerd. Om hun verhaal te kunnen doen kunnen ze ook in 2024 een beroep doen op het Team Collegiale Ondersteuning (TCO). Dit team bestaat uit een groep van ervaren en getrainde collega's die een luisterend oor biedt en handvatten geeft hoe met de impact van een zaak om te gaan.

Structureel worden preventieve *mental check up-gesprekken* (MCU) geboden met een psycholoog aan de groep van togadragers en slachtoffercoördinatoren. Een MCU is een gesprek om je veerkracht in kaart te brengen en biedt de mogelijkheid om ervaringen op een rij te zetten en zaken te uiten over wat je bezighoudt.

Het OM blijft ook in 2024 een lerende organisatie. Er wordt volop ingezet op de ontwikkeling van medewerkers in de breedste zin. Zowel inhoudelijk in de vorm van opleidingen en cursussen als actief loopbaanbeleid om ervoor te zorgen dat ieders talent zo optimaal mogelijk wordt benut. Om de kwaliteit ter zitting te waarborgen worden ook komend jaar alle officieren periodiek op zitting geauditeerd door ervaren collega's.

“Zowel landelijk als lokaal bij ons arrondissementsparket is blijvende aandacht voor de professionele en persoonlijke ontwikkeling, gezondheid en mentale weerbaarheid van al onze medewerkers.”

Merle Rodenburg, directeur bedrijfsvoering

9. Prestaties en productie

Veiligheidsagenda 2023-2026

Ondermijning, minimaal aantal aangepakte CSV's ²	118
Ondermijning, strafrechtelijk afpakken/beslag (in € mln.)	11
Mensenhandel, minimaal aantal verdachten mensenhandel	17
Cybercrime, minimaal aantal verdachten cybercrime	24
Gedigitaliseerde criminaliteit, aantal verdachten	166

Productie

Aantal verdachten van overtredingen	492
Aantal verdachten van misdrijven	9.723
Aantal verdachten uit grootschalige onderzoeken	1.506
Aantal verdachten uit aanpak ondermijning	68

² CSV; crimineel samenwerkingsverband

Arrondissementsparket Oost-Brabant
Leeghwaterlaan 2
5223 BA 's-Hertogenbosch

Postbus 70581
5201 CZ 's-Hertogenbosch

Tel: 088 - 699 1800
Oost - Brabant@om.nl